

A stylized blue silhouette of a human head in profile, facing right. Inside the head, there are several concentric white circles representing brain waves or neural activity. The background is a gradient from light blue on the left to a darker blue on the right.

Якісні пухлини носа

- Вказують на пухлину в носі такі симптоми:
 - утруднене дихання в тій частині, де знаходиться новоутворення;
 - часткова або повна втрата нюху;
 - головний біль;
 - назальні кровотечі. На наступному етапі розвитку, при розпаді змінених клітин, з'являється смердючий запах.
- Злоякісна пухлина носа являє собою сукупність помірно - або малозмінених клітин.
- Для таких утворень є характерним:
 - стрімке зростання, при якому клітини новоутворення врастає в сусідні тканини і руйнують їх;
 - наявність метастазів - поширення захворювання на інші органи з формуванням вторинних пухлинних осередків;
 - рецидивування тобто повторне поява;
 - загальний негативний вплив на організм.

- Ракова пухлина пазух носа характерна в основному для чоловіків після 40 років, в більш молодому віці найчастіше виникають саркоми.
- У порожнині носа зустрічаються злоякісні новоутворення епітеліальні, сполучнотканинні та нейрогенні: різні види раку, саркоми, меланобластоми, естезіонейробластоми (походять з клітин нюхового епітелію). Іноді зустрічаються тонзиллярні (радіочутливі) пухлини.
- Найбільш поширеною злоякісною пухлиною носа та приносових пазух є **плоскоклітинний рак**, який становить від 61 до 92,8%. Клінічно розрізняють екзофітну та ендофітну форми раку.

На МРТ в T1 і T2 режимах чітко визначається м'яке новоутворення (пухлина) порожнини носа і носоглотки без поширення в сусідні ділянки. Пазухи заповнені рідинним вмістом (за рахунок обструкції)

- Симптоми при екзофітній формі: утруднення носового дихання, домішки крові у виділеннях з носа, у подальшому утворення виразки та розпад пухлин. При риноскопії визначається горбкувата, легко кровоточача пухлина на широкій основі. На рентгенограмах, КТ та МРТ визначаються деструктивні зміни у лицьовому скелеті.
- Ендофітна форма пухлини проростає у приносові пазухи носа, перш за все, у верхньощелепну пазуху та ґратчастий лабіринт. Може проростати в орбіту та порожнину черепа, при цьому з'являються симптоми ураження черепних нервів.
- Серед інших пухлин зустрічаються наступні: перехідноклітинна папілома, аденокарцинома, меланома, естезіонейробластома.

Лікування

- О.І. Пачес пропонує таку схему лікування:
- 1 етап - дистанційна гама-терапія, що проводиться щоденно з двох ділянок. При пухлинах верхньощелепної пазухи найбільш часто використовують передню та зовнішньо-бокову ділянки. Разова доза становить 2 Гр, сумарна - 40 Гр.
- 2 етап - хірургічний, який виконують через 4-5 тижнів після опромінення. Об'єм та доступ операції залежить від характеру пухлинного процесу. Поширеними операціями є ринотомії за Денкером та Муром. При необхідності виконують екзентерацію орбіти. При пухлинах верхньощелепної пазухи виконують резекцію верхньої щелепи.